

ВИСНОВОК РЕВІЗІЙНОЇ КОМІСІЇ

**за результатами позапланової перевірки фінансово-господарської діяльності
АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України»
за півріччя 2020 року**

18 вересня 2020 року

м. Київ

Цей висновок складено Ревізійною комісією на виконання покладених на неї завдань згідно доручення Наглядової ради АТ «НСТУ» від 17.08.2020 року у відповідності до затвердженої програми перевірки.

Позапланову перевірку фінансово-господарської діяльності за результатами півріччя 2020 фінансового року проведено шляхом огляду проміжної фінансової звітності Телерадіокомпанії з метою встановлення відповідності складання фінансової звітності концептуальній основі (МСФЗ) та прийнятим обліковим політикам, узгодженості показників фінансової та бюджетної звітності, а також перевірки стану впровадження рекомендацій Ревізійної комісії за підсумками річного Звіту.

Перевірка проводилась групою у складі членів Ревізійної комісії:

Пальніков О.В. – голова Ревізійної комісії

Дубич Є.Є. – секретар Ревізійної комісії,

Євченко Н.Г. – член Ревізійної комісії,

Висновки за результатами перевірки розглянуті та затверджені на засіданні Ревізійної комісії 18 вересня 2020.

Перевірка проводилась шляхом вивчення наданих управлінським персоналом: проміжної фінансової звітності, складеної за МСФЗ; бюджетної звітності; бухгалтерської та іншої управлінської інформації, що характеризує фінансово-господарську діяльність Телерадіокомпанії за звітний період.

1. Аналіз виконання рекомендацій Ревізійної комісії за результатами проведеної планової перевірки за 2019 рік.

З метою виконання рекомендацій Ревізійної комісії за результатами перевірки фінансово-господарської діяльності Телерадіокомпанії за 2019 рік, керівництвом АТ «НСТУ» розроблено план заходів, затверджений Наказом Голови правління 04.08.2020 № 383. Поточний стан виконання/впровадження цих заходів представлено в таблиці.

	Рекомендації/заходи	Поточний стан виконання
1	Запровадження єдиної комплексної автоматизованої системи обліку	Триває впровадження автоматизованої системи обліку BAS ERP. Кінцевий термін визначено до 31.12.2020 Наразі процес автоматизації реалізовано для окремих операційних ділянок обліку, а саме кадровий облік та заробітна платня. Паралельно триває оновлення технічної бази у відповідності з вимогами програмного забезпечення – закупівля комп'ютерного обладнання, серверів, тощо. Див. висновки
2	Актуалізація облікової	Рішенням Правління АТ «НСТУ» від 27.07.2020 № 200 внесено

	політики з урахуванням прийнятих стандартів, внутрішніх змін облікових оцінок	відповідні зміни до облікової політики компанії. Формалізовані окремі ділянки обліку/бізнес-процеси, а саме розроблено Положення про порядок списання нематеріальних активів, Положення про порядок визнання та списання безнадійної дебіторської та кредиторської заборгованості. Див. висновки
3	Дотримання застосовної концептуальної основи (МСФЗ) при формуванні фінансової звітності	Визначені відповідальні особи за здійснення аналізу (на постійній основі) Див. висновки
4	Визначення та обґрунтування межі суттєвості, нижче якої управлінський персонал Компанії застосовує термінологію «інші»	Зобов'язано відповідальних осіб при формуванні фінансової звітності враховувати межу суттєвості згідно облікової політики. Див. висновки
5	Здійснення моніторингу за узгодженістю показників всіх фінансових звітів, що готує Компанія	Доручено керівникам відповідних структурних підрозділів визначити механізми взаємодії. Кінцевий термін проведення заходу визначено до 30.09.2020 На даний час рішення відсутнє
6	Впровадження справедливої/рейтингової структури оплати праці	Згідно наданих доказів роботи здійснюються у відповідності із затвердженим планом-графіком. Кінцевий термін виконання визначено 31.12.2020 Попередня презентація проекту запланована на кінець вересня
7	Оптимізація системи внутрішнього контролю	Розробленими заходами передбачена спільна нарада керівників відповідних структурних підрозділів з метою визначення механізмів взаємодії Кінцевий термін проведення визначено до 30.09.2020 На даний час рішення відсутнє
8	Оптимізація організаційної структури компанії	Визначена довгострокова стратегічна мета – трансформація системи управління та корпоративної культури компанії. Задля її втілення наразі триває конкурсний відбір учасників для реалізації проекту “Комплексна організаційна трансформація компанії”. Процес розрахований на 30 місяців.

2. Результати поточної перевірки

2.1. Питання обліку та представлення інформації у фінансовому звіті

2.1.1. Облік інвестиційної нерухомості

Згідно даних фінансової звітності у першому півріччі 2020 року проведена рекласифікація об'єктів інвестиційної нерухомості, а саме переведення частини об'єктів інвестиційної нерухомості до категорії нерухомості, зайнятої власником. Загальна сума даної рекласифікації 58 129 тис. грн.

Методологічні аспекти переведення

по-перше – для здійснення такої рекласифікації потрібні обґрунтовані причини. Згідно МСФЗ переведення здійснюється **тільки тоді**, коли відбувається зміна у використанні об'єкту (не тимчасова);

по-друге – внаслідок переведення нерухомості до категорії, зайнятої власником при визначенні балансової вартості до уваги береться **справедлива вартість** на дату такого переведення. Якщо справедливу вартість достовірно визначити неможливо застосовується ретроспективний перерахунок у відповідності з обраною моделлю обліку об'єктів нерухомості у складі основних засобів (МСБО 8);
по-третьє – якщо інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю, а основні засоби за переоціненою, то при такому переведенні здійснюється зміна застосованої **основи оцінки**, що згідно МСФЗ 8 трактується як **зміна облікової політики**, про що потрібно зазначати в Примітках при розкритті інформації (облікова політика повинна бути послідовною впродовж звітного періоду).

З огляду на зазначене рекомендуємо здійснювати ретельне обґрунтування чинників при визначенні категорії нерухомості на перспективу; здійснювати оцінку/аналіз інвестиційної нерухомості раз на рік, логічно було б на дату річної інвентаризації.

2.1.2. Облік собівартості, відповідних доходів/витрат

Наразі відсутнє методологічне забезпечення обліку виробничої собівартості за принципом відповідності витрат доходам, що унеможлиблює процес автоматизації цього бізнес-процесу/ділянки обліку.

Звертаємо також увагу на суперечливість представлення інформації у фінансових звітах, що є наслідком відсутності безпосереднього зв'язку між понесеними витратами та отриманим доходом від конкретних статей на основі визначенням основного виду економічної діяльності, а саме:

- стаття «Собівартість реалізованої продукції» (ряд.2050) Звіту про фінансові результати не корелює із статтею «Чистий дохід від реалізації продукції» (ряд.2000), який відображає тільки рекламну діяльність компанії (за сутністю «інша операційна діяльність»). Натомість кошти державної підтримки, що призначені для компенсування виробничих витрат, відображених у складі собівартості, позиціонуються як «інші операційні доходи», що на нашу думку порушує вищезазначений принцип відповідності витрат доходам.

Рекомендуємо переглянути політику відображення доходів/витрат за функціональним призначенням.

2.1.3. Перевіркою встановлена суперечливість даних Балансу та Звіту про сукупні доходи (різниця 1 173 тис. грн), що є наслідком **коригування** балансової статті капіталу «нерозподілений прибуток/збиток».

Ревізійна комісія отримала відповідні пояснення, проте вважаємо за доцільне розкриття такої інформації в Примітках.

Зазвичай усі поточні видатки відображаються у складі відповідних витрат Звіту про сукупний дохід (виключення становлять оціночні судження). Коригування статей капіталу в Балансі свідчить про пропуски у відображенні інформації минулих періодів, що можуть бути пов'язані із виправленням помилок.

2.2. Розкриття інформації в Примітках до фінансової звітності

2.2.1. Інвестиційна нерухомість

Рекомендуємо здійснювати розкриття інформації про рух інвестиційної нерухомості відокремлено від інших категорій основних засобів в окремому параграфі Приміток з наведенням усієї інформації, передбаченої п. МСБО 40 (п.74-78), а саме:

- ідентифікація, модель оцінки інвестиційної нерухомості; міра, якою справедлива вартість базується на оцінці незалежного оцінювача; мета утримування інвестиційної нерухомості; суми, визнані у звіті про прибутки чи збитки, щодо доходу від оренди інвестиційної нерухомості, прямих операційних витрат (включаючи ремонт і обслуговування), що виникають від інвестиційної нерухомості, яка генерує дохід від оренди протягом звітного періоду; існування і суми обмежень щодо спроможності

реалізувати інвестиційну нерухомість або перевести дохід і надходження від продажу; узгодження балансової вартості інвестиційної нерухомості на початок і кінець періоду.

2.2.2. Розкриття інформації за принципом суттєвості

У фінансових звітах Компанії представлені статті з ознаками «інші», інформація про які не розкрита в Примітках, як того вимагають МСФЗ, хоча така інформація носить суттєвий характер:

- Звіт про сукупний дохід – інші витрати у складі собівартості 22 млн грн;
- Звіт про рух грошових коштів – інші витрачання 205 млн грн.

Межа суттєвості (поріг суттєвості) для представлення інформації в Примітках повинна мати **якісне і кількісне** визначення, що повинно бути закріплено в Обліковій політиці.

Суттєвість – характеристика облікової інформації, які визначає її спроможність впливати на рішення користувачів фінансової звітності. Поріг суттєвості – абсолютна або відносна величина, яка є кількісною ознакою суттєвості облікової інформації. Ознаками суттєвості облікової інформації є її кількісні та якісні характеристики, важливі для користувачів такої інформації.

Наразі облікова політика компанії містить дещо спрощений підхід до визначення межі суттєвості.

Рекомендуємо розглянути доречність застосованих принципів суттєвості при відображенні інформації у фінансових звітах. В якості основи можливо використати рекомендації Мінфіну (Додаток 1), проте остаточне рішення щодо обґрунтування межі суттєвості залежить від професійного судження управлінського персоналу компанії.

При розкритті інформації здійснювати групування статей витрат у складі собівартості за їх функціональним призначенням з подальшим визначенням рівня суттєвості для представлення інформації у фінансових звітах .

2.2.3. Розкриття інформації про доходи

Рекомендуємо здійснювати розкриття структури доходів в Примітках у відповідності до класифікації, наведеної у Звіті про сукупний дохід.

2.2.4. Інші розкриття

Перевіркою встановлено інші пропуски при розкритті суттєвої інформації в Примітках до фінансової звітності за півріччя 2020 року.

Окрім зазначених вище відсутні відповідні розкриття за МСФЗ 16 «Оренда», у т.ч. Компанії – як орендодавця, Компанії – як орендаря.

Рекомендуємо Управлінню міжнародних стандартів більш ретельно опрацювати базові принципи розкриття інформації згідно відповідних міжнародних стандартів обліку/звітності.

3. **Моніторинг використання коштів преміювання**

Станом на момент перевірки, на перехідному етапі розробки грейдингової системи оплати праці управлінським персоналом здійснюється тестове опробування моделі розподілу загального преміального фонду оплати праці на базі оцінки виконання доведених до кожного підрозділу ключових показників діяльності (KPI ефективності).

Обґрунтоване рішення щодо впровадження даного управлінського модуля можна буде прийняти в комплексі із введенням грейдингової структури оплати праці із внесенням відповідних змін до Колективного договору.

Наголошуємо, що весь загальний фонд стимулювання фактично становить фонд економії за рахунок вакантних посад та посад в «простой» (на рівні Центральної дирекції це майже 20 відсотків).

Наразі оптимізація штатної структури компанії також залежить від експертних висновків виконавців проекту грейдингу.

Висновки

1. На момент проведення перевірки поточний рівень впровадження комплексної автоматизованої системи обліку BAS ERP незначний.
2. Згідно даних огляду проміжний фінансовий звіт компанії за півріччя 2020 в цілому, за винятком зазначених у Звіті обмежень, відповідає застосованій концептуальній основі (МСФЗ). Показники фінансової звітності тотожні даним обліку, та узгоджуються з даними бюджетної звітності.
3. Розкриття інформації у проміжній фінансовій звітності ПАТ «НСТУ» за півріччя 2020 року неповне та потребує додаткового аналізу з метою більш якісного представлення.
4. Деякі аспекти обліку потребують вдосконалення та невідкладного впровадження. Поряд із здійсненими заходами актуальними є методологічне забезпечення обліку виробничої собівартості та представлення інформації у фінансових звітах за принципом відповідності витрат доходам. Також, на нашу думку, потребує доопрацювання визначення основи суттєвості для представлення інформації у фінансових звітах.
5. Розроблені заходи за наслідками контролю запроваджуються згідно затвердженого плану та мають на меті вдосконалення управління обліковими та іншими бізнес-процесами.
6. В ході перевірки надані відповідні рекомендації/роз'яснення.

Інші рекомендації

Залучити до процесу актуалізації, методологічного забезпечення нормативних документів Управління комплаєнс, Управління міжнародних стандартів

Голова Ревізійної комісії:

О.В. Пальніков

Члени Ревізійної комісії:

Є.Є. Дубич

Н.Г. Євченко